

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobce: **P. M. H.**, narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupen JUDr. Pavlem Tomkem, advokátem,
sídlem Polská 61/4, 360 01 Karlovy Vary,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, odbor dopravy a silničního hospodářství,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2015, č. j. 1653/DS/2015,
JID: 61993/KUUK,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 5. 5. 2015, č. j. 1653/DS/2015, JID: Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

61993/KUUK, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Děčín, odboru správních činností a obecního živnostenského úřadu (dále jen „magistrát“), ze dne 24. 3. 2015, č. j. MDC/OSC/26467/2015. Tímto rozhodnutím magistrát podle § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítl žádost žalobce o udělení řidičského oprávnění skupiny „AM, B1, B“ z důvodu nesplnění podmínky „obvyklého bydliště“ na území České republiky podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona

č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve smyslu § 2 písm. hh) téhož zákona. Žalobce se v žalobě současně domáhal toho, aby soud zrušil také uvedené rozhodnutí magistrátu a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce předeslal, že vychází z § 109 odst. 8 písm. g) zákona o silničním provozu, podle kterého dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele o vydání řidičského průkazu je zejména potvrzení o přechodném pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti, nájemní smlouva k nemovitosti, potvrzení zaměstnavatele o zaměstnání a výpis z živnostenského rejstříku. S odkazem na § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu, definující obvyklé bydliště, žalobce uvedl, že doložil své vazby a měl mu být ve lhůtě dvaceti dnů vydán řidičský průkaz. Žalobce podotkl, že se řídil nejen zákonem, ale i ustálenou judikaturou reprezentovanou rozsudky Krajského soudu v Plzni sp. zn. 57 A 96/2013 nebo Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 15 A 132/2010, podle níž má žadatel povinnost tvrdit a prokázat takové skutečnosti, na základě kterých by bylo nutné dospět k závěru, že má na území České republiky obvyklé bydliště. Žalobce – vědom si svých povinností – předložil potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců, výpis z živnostenského rejstříku, nájemní smlouvu, přehled plateb za služby O2, faktury za poradenské služby a navrhl svědky.
3. Žalobce citoval odstavec 2 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2006/126/ES, o řidičských průkazech (dále jen „směrnice o řidičských průkazech“), a zdůraznil, že pravidla pro řidičské průkazy usnadňují volný pohyb osob a vzhledem k významu individuálních dopravních prostředků vlastnictví řidičského průkazu, který je řádně uznán hostitelským státem, podporuje volný pohyb a svobodu usazování osob. Podle žalobce je zcela zřejmé, že hlavním cílem uvedené směrnice je usnadnit volný pohyb osob a usazování občanů Evropské unie v jakémkoli členském státě, přičemž vzájemná uznatelnost řidičských průkazů a minimální požadavky na jejich získání, které směrnice stanovuje, jsou jedním z právních prostředků, jak volný pohyb osob zajistit a usnadnit. Žalobce upozornil na to, že podle článku 12 směrnice o řidičských průkazech se obvyklým bydlištěm fyzické osoby rozumí místo, kde se určitá osoba obvykle zdržuje, tj. nejméně 185 dní v kalendářním roce, z důvodů osobních a profesních vazeb nebo v případě osob bez profesních vazeb z důvodu osobních vazeb vyplývajících z úzkých vztahů mezi touto osobou a místem, kde bydlí. Žalobce citoval rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 47/2013 a 2 As 5/2015 týkající se podmínky pobytu na území a jejího prokazování.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Nesouhlasil s názorem žalovaného, že výpis z účtu a vyúčtování služeb O2 nemají žádnou vypovídací hodnotu a že podnikatelská vazba nebyla doložena, neboť k faktuře č. „X“ nebyl dodán doklad o zaplacení v hotovosti. Podle žalobce je faktura daňovým dokladem, který prokazuje podnikatelskou vazbu, lze z ní vyčíst, co bylo předmětem plnění, komu bylo účtováno, jak vysoké bylo plnění a že bylo zaplaceno, což není slučitelné se skutečností, že faktura nebyla doplněna dokladem pro platbu v hotovosti. Žalobce podotkl, že pokud měl magistrát pochybnosti, mohl jej vyzvat k doplnění. Jelikož se tak nestalo, nemohl mít podle žalobce skutkový stav za zjištěný ve smyslu § 3 správního řádu.

4. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 71/2015 žalobce konstatoval, že Nejvyšší správní soud nepožaduje, aby bylo předloženo kompletní účetnictví; k doložení podnikatelské vazby stačí pouze některá z listin – smlouvy, faktury, další účetní doklady apod. Žalobce ve správním řízení předložil dvě faktury, které podle něj namátkově dokládají skutečný výkon jeho podnikání. Žalobce dále upozornil na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 3/2015, podle něhož není důležité množství předložených důkazních prostředků, ale obsah vztahů jimi založených. Podle žalobce byl jakýkoli důkazní prostředek automaticky rozporován a žalobce nedostal příležitost vyhovět nevyřčeným požadavkům správních orgánů. Zmínil také rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) ve věci sp. zn. C-392/05 (Alevizos), podle kterého za obvyklé bydliště musí být považováno místo, kde dotyčná osoba soustředila trvale své zájmy.
5. Žalobce konstatoval, že dostal regulím zákona a konstantní judikatury a prokázal své osobní vazby k místu obvyklého bydliště v České republice. Ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 47/2013 žalobce zdůraznil, že pokud by účastník v rámci správního řízení doložil, že v rozhodné době pobýval potřebnou dobu kdekoli na území České republiky, byla by zákonem stanovená podmínka trvání přechodného pobytu na území naplněna. Žalobce v souladu s důvodovou zprávou k novele zákona o silničním provozu a s požadavky konstantní judikatury (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 204/2014 a 7 As 256/2014) navrhoval doklady k prokázání materiálního hlediska obvyklého bydliště, tedy svědecké výpovědi. Žalovaný však v ústních vyjádřeních svědků hledal explicitní osobní a profesní vazbu. Podle žalobce platí, že svědek odpoví na otázku, pokud je mu správně podána, a je irelevantní, zda se žalobce procesního úkonu účastnil, či nikoli. Zdůraznil, že všichni svědci potvrdili pravidelnost pobytu a podnikatelskou vazbu; osobní vazbou pak je podle žalobce nájemní vztah, který je explicitně vyjádřen v § 109 odst. 8 písm. g) zákona o silničním provozu.
6. Názor žalovaného, že by žalobce musel pobývat na území České republiky zákonem stanovených 185 dnů v kalendářním roce, označil žalobce za nesprávný, neboť zcela postačí pravidelný pobyt. K tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 5/2015. V argumentaci, že pouhý pobyt žalobce na území České republiky neznamena naplnění osobních nebo profesních vazeb, se žalovaný podle žalobce markantně rozešel s ustáleným výkladem zastávaným soudy. Žalobce zopakoval, že předloženými listinami dokládal osobní a profesní vazby a v kontextu pravidelnosti jeho pobytu potvrzeného svědky je podle něj obvyklé bydliště naplněno. Připomněl, že svědek M. jednoznačně potvrdil jeho pobyt v České republice ve smyslu § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu, jakož i žalobcovu provozovnu ve vztahu k jeho podnikání. Upozornil na to, že parafráze výpovědi tohoto svědka v rozhodnutí magistrátu není přesná, a trval na Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

tom, že tato výpověď prokazuje faktický pobyt žalobce na území České republiky ve smyslu závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 47/2013. Také svědek K. uvedl, že žalobce bydlí u něj v domě, fakticky tam pobývá, čímž je podle žalobce osobní vazba v podobě nájemního vztahu skutečně naplňována.

7. Žalobce konstatoval, že jeho obvyklé bydliště v České republice bylo prokázáno, tudíž správní orgány dospěly na základě volného hodnocení důkazů k závěru, který není rozumně odůvodněn a neodpovídá zjištěnému skutkovému stavu (provedeným důkazům). Postup správních orgánů považoval žalobce za protiústavní, neboť výklad dotčených ustanovení zákona o silničním provozu ve světle provedených důkazů je výrazem interpretační svévole, chybí mu smysluplné odůvodnění, a tím vybočuje z mezí všeobecně akceptovaného chápání daných právní institutů. Jde tedy o výklad excesivní ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2519/07. Žalobce dodal, že žalovaný nemá jednotný postup ve vztahu k neuvedení § 51 odst. 3 správního řádu či jiného ustanovení tohoto zákona při zamítnutí žádosti, jak požaduje § 68 odst. 2 správního řádu. Žalovaný se podle žalobce k této vadě přihlásil v rozhodnutí ze dne 6. 4. 2015, č. j. 1226/DS/2015, a skutečnost, že ve shodném případě nebylo rozhodováno obdobně, je v rozporu se zásadou upravenou v § 2 odst. 4 správního řádu.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Vyjádřil přesvědčení, že se námitkami uvedenými v žalobě vypořádal v napadeném rozhodnutí, na které proto odkázal. K odkazu žalobce na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 5/2015 a 1 As 71/2015 žalovaný poznamenal, že tyto rozsudky podporují jeho závěry, že žadatel o udělení řidičského oprávnění musí prokázat materiální pobyt na území České republiky, tedy osobní vazbu, případně skutečný výkon podnikatelské činnosti. Ve světle zmíněného rozsudku sp. zn. 1 As 71/2015 podle žalovaného neobstojí žalobcova námitka, že nájemní vztah je osobní vazbou podle zákona o silničním provozu, neboť nájemní smlouva prokazuje pouze zajištění ubytování. Žalovaný podotkl, že k prokázání faktického pobytu nepostačuje pouhé zapsání do živnostenského rejstříku a předložení jedné faktury s neúplnými a zavádějícími údaji a dvou výpisů z účtu obsahujících položky, z nichž nevyplývá žádná přímá souvislost s předmětem podnikání žalobce ani žádné osobní vazby.

Správní spis

9. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 25. 8. 2014 podal žalobce žádost o řidičské oprávnění pro skupiny vozidel AM, B1 a B. K žádosti připojil čestné prohlášení ze dne 25. 8. 2014, že mu řidičské oprávnění nebylo v jiném členském státě pozastaveno ani odňato, nebyl mu uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, pokud neuplynula lhůta pro opětovné udělení řidičského oprávnění. Dále přiložil potvrzení o přechodném pobytu na území vydané Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky – číslo průkazu „X“, výpis z živnostenského rejstříku ze dne 25. 8. 2014 (živnostenské oprávnění v oboru poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků; vznik oprávnění dne 25. 8. 2014), nedatovanou nájemní

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

smlouvu na dobu od 5. 1. 2014 do 31. 12. 2014 uzavřenou mezi M. K. jako pronajímatelem a žalobcem jako nájemcem, tři výpisy z účtu vedeného u České spořitelny, a. s., (za období od

5. 5. 2014 do 31. 5. 2014, od 1. 6. 2014 do 30. 6. 2014 a od 1. 7. 2014 do 31. 7. 2014) a dvě vyúčtování služeb O2 (za období d 8. 6. 2014 do 7. 7. 2014 a od 8. 7. 2014 do 7. 8. 2014).

10. Přípisem ze dne 8. 10. 2014, č. j. OSC/79149/2014/Hyn, magistrát žalobce vyzval k doplnění žádosti o vydání řidičského průkazu ve lhůtě pěti pracovních dnů od doručení výzvy o doklad prokazující obvyklé bydliště na území České republiky, kde žalobce pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodu osobních, popřípadě profesních vazeb. Současně žalobce poučil o tom, že nebude-li žádost ve stanovené lhůtě doplněna, bude podle § 51 odst. 3 správního řádu zamítnuta.
11. Podáním ze dne 15. 10. 2014 žalobce prostřednictvím svého právního zástupce doplnil žádost o tyto důkazní návrhy: výslech svědka O. L., který se žalobcem v roce 2014 vystupoval na několika hudebních představeních, výslechy svědků M. K. a K. M. M. k potvrzení obvyklého pobytu žalobce na adrese „X“ a fakturu č. „X“ dokládající žalobcovy podnikatelské aktivity s J. M. Žalobce současně sdělil, že k jeho podnikatelským aktivitám mohou vypovídat J. M. a P. J. Ze zmíněné faktury č. „X“ soud zjistil, že ji žalobce vystavil v pondělí 5. 5. 2014 pro J. M., předmětem byly „*vykonané poradenské služby v oblasti prodeje, marketingu a výroby zvukových záznamů: 2h à 500,00 CZK = 1000,00 CZK*“, faktura dále uvádí, že poradenská činnost byla vykonána dne 14. 5. 2014 a fakturovaná částka byla téhož dne zaplacená v hotovosti.
12. Magistrát předvolal navržené svědky K. M. M. a M. K. O. L. se předvolat nepodařilo, neboť zásilka obsahující předvolání se magistrátu vrátila s poznámkou, že je na uvedené adrese neznámý.
13. Svědek K. M. M. při výslechu dne 6. 11. 2014 uvedl, že žalobce má přechodný pobyt nejméně na sedm až osm měsíců. Jeho bydliště se nachází na „X“ v apartmá, jehož majitelem je pan K. Kancelář má žalobce na adrese „X“. Žalobce má živnostenský list na konzultační a poradenskou činnost, živnost byla ohlášena dne 15. 3. 2014, je přihlášen na finančním úřadě v Děčíně. Žalobce jezdí do Benešova na týden, dva týdny, jezdí také do Prahy za kamarády a za Doksy do autoškoly. Žalobce má český telefon, z něhož svědkovi volá. Má také účet u České spořitelny v Děčíně, tlumočníka a advokáta.
14. Svědek M. K. při výslechu dne 6. 11. 2014 vypověděl, že žalobce u něj bydlí, svědek bydlí nahoře, žalobce dole. Žalobce je slušný člověk, svědek jej nehlídá, ale ví, že tam je. Svědek mu nosí toaletní papír apod., žalobce má klíče od bytu i od domu, musí chodit zamykat. Svědek německy neumí, ale problém se žalobcem nemá.
15. Žalobce dále předložil výpis z účtu vedeného u České spořitelny, a. s., za období od 1. 11. 2014 do 30. 11. 2014, ve kterém je kromě poplatků za služby a úroku uvedena toliko platba ve prospěch O2 Czech Republic, a. s., a to inkasem.
16. Ze zprávy Spolkového úřadu pro dopravu ve Flensburgu (Spolková republika Německo) ze dne 5. 2. 2015 vyplynulo, že žalobce nevlastní platný německý řidičský průkaz, neboť Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ten mu byl dne 20. 5. 2010 zadržen za řízení v opilosti. Aby mohl žalobce získat řidičský průkaz v Německu, musel by předložit pozitivní lékařsko-psychologický posudek. V předmětné zprávě je dále uvedeno, že žalobce má od 1. 1. 1998 nahlášeno bydliště v Německu, „X“.

17. Přípisem ze dne 16. 2. 2015, č. j. OSC/14827/2015/Hyn, magistrát žalobce vyzval k uplatnění práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu do pěti pracovních dnů od doručení výzvy s tím, že poté bude vydáno rozhodnutí.
18. Rozhodnutím ze dne 24. 3. 2015, č. j. MDC/OSC/26467/2015, magistrát rozhodl „s přihlédnutím k ust. 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)“ tak, že žalobcovu žádost o řidičské oprávnění skupiny „AM, B1, B“ a o vydání řidičského průkazu zamítl z důvodu nesplnění podmínky podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu v souladu s § 2 písm. hh) téhož zákona. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím, jež nabylo právní moci dne 20. 5. 2015.

Posouzení věci soudem

19. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaný s tím výslovně souhlasil a žalobce nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
20. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
21. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu platí, že *„[ř]idičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která má na území České republiky obvyklé bydliště nebo zde alespoň 6 měsíců studuje.“* Podle § 2 písm. hh) téhož zákona *„[p]ro účely tohoto zákona obvyklé bydliště na území České republiky je místo trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, nebo pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, místo na území České republiky, kde fyzická osoba*
 1. *pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2. *pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou.*“
23. Podle § 92 odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu platí, že „[k] žádosti [o řidičské oprávnění] musí být přiložen doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání, nebo potvrzení o studiu podle § 82 odst. 4; dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele je zejména
1. potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,
 2. výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti,
 3. nájemní smlouva k nemovitosti,
 4. potvrzení o zaměstnání,
 5. výpis z živnostenského rejstříku.
24. Z čl. 12 směrnice o řidičských průkazech „... se ‚obvyklým bydlištěm‘ rozumí místo, kde se určitá osoba obvykle zdržuje, tj. nejméně 185 dní v kalendářním roce, z důvodů osobních a profesních vazeb nebo v případě osob bez profesních vazeb z důvodu osobních vazeb vyplývajících z úzkých vztahů mezi touto osobou a místem, kde bydlí. Za obvyklé bydliště osoby, jejíž profesní vazby jsou jinde než osobní vazby a která tedy střídavě pobývá na různých místech ve dvou nebo více členských státech, se však považuje místo jejích osobních vazeb, pokud se tam pravidelně vrací. Tato poslední podmínka se nepožaduje, pokud osoba pobývá v některém členském státě, aby zde vykonávala časově omezený úkol. Navštěvování vysoké školy nebo školy neznamená přesun obvyklého bydliště.“
25. Výkladem pojmu obvyklé bydliště, který byl klíčovým v rámci posuzování žádosti žalobce o řidičské oprávnění, se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 13. 11. 2013, č. j. 6 As 47/2013-68, dostupném na www.nssoud.cz, vyslovil, že pro splnění podmínky vymezené v § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu nepostačí mít na území České republiky přechodný pobyt v obecném smyslu, nýbrž ve smyslu definovaném v § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu. Na tento rozsudek navázal Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 287/2014-36, publ. pod č. 3236/2015 Sb. NSS, dostupným na www.nssoud.cz, v němž upozornil na to, že pro interpretaci citovaných ustanovení má význam směrnice o řidičských průkazech, a dospěl k závěru, že „doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele“ ve smyslu § 92 odst. 4 písm. d) a § 109 odst. 8 písm. g) zákona o silničním provozu nemusí sám o sobě prokazovat obvyklé bydliště žadatele. Rozhodující je v souladu s § 2 písm. hh) téhož zákona skutečný fyzický pobyt, nikoli pobyt formální. Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu zároveň setrvává na tom, že je povinností žadatele o řidičské oprávnění prokázat existenci svého obvyklého bydliště na území České republiky (srov. např. oba výše uvedené rozsudky, případně další rozhodnutí zmiňovaná samotným žalobcem).
26. Vycházejí z citované judikatury, se kterou se plně ztotožňuje, zdejší soud zdůrazňuje, že bylo povinností žalobce prokázat, že má na území České republiky obvyklé bydliště. Na tomto místě soud připomíná, že žalobce netvrdil ani nijak nedoložil, že by podnikal či vykonával jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, a proto se na něj nemůže vztahovat podmínka upravená v § 2 písm. hh) bodu 2 zákona o silničním

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

provozu, která je vyhrazena pro osoby, jejichž profesní vazby jsou jinde než vazby osobní a které z tohoto důvodu pobývají střídavě na různých místech. Za daných okolností tak bylo povinností žalobce prokázat obvyklé bydliště na území České republiky ve smyslu § 2 písm. hh) bodu 1 zákona o silničním provozu, tj. místo, kde pobývá (obvykle se zdržuje) alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, podnikání, výkonu samostatně výdělečné činnosti či závislé práce. Žalobce se mylí, pokud se domnívá, že by v jeho případě postačovalo prokázat pravidelný pobyt. Nic takového nevyplývá ani z žalobcem zmiňovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2015, č. j. 2 As 5/2015-30, dostupného na www.nssoud.cz, který sice počítá s variantou prokázání pravidelného pobytu, ovšem pouze za podmínek stanovených v § 2 písm. hh) bodu 2 zákona o silničním provozu, což není případ žalobce.

27. Soud zdůrazňuje, že samotné předložení jednotlivých zákonem o silničním provozu demonstrativně zmíněných listin k prokázání obvyklého bydliště nepostačuje, neboť tyto listiny dokládají toliko formální pobyt, nikoli skutečný fyzický pobyt, což ostatně vyplývá i z žalobcem zmiňované judikatury. V tomto směru tedy žalobce postupoval správně, pokud nad rámec těchto listin navrhl také další důkazy včetně výsledku svědků. Magistrát navržené důkazy (s výjimkou výsledku svědka O. L., jehož se nepodařilo předvolat, což žalobce v žalobě nijak nezpochybňoval) provedl a následně hodnotil v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, přičemž dospěl k závěru, že žalobce své obvyklé bydliště na území České republiky neprokázal. S tímto závěrem se soud plně ztotožňuje.
28. Žádný z důkazů provedených ve správním řízení totiž neprokázal, že žalobce skutečně (fakticky) pobýval na území České republiky alespoň 185 dnů v kalendářním roce. Žalobci lze sice přisvědčit v tom, že nájemní vztah představuje podle zákona o silničním provozu osobní vazbu, nicméně musí být prokázána jeho fakticita. Žalobce by si měl uvědomit, že samotná nájemní smlouva dokládá toliko formální pobyt, stejně tak jako potvrzení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (průkaz o přechodném pobytu). Výpověď svědka M. K. sice potvrdila, že žalobce byl u něj ubytován, nicméně z ní nevyplývá informace o četnosti či délce žalobcova skutečného pobytu u svědka. Svědek K. M. M. pak uvedl, že žalobce jezdí do Benešova nad Ploučnicí i do Prahy, z čehož rovněž nelze učinit závěr, že by žalobce na jím uváděné adrese pobýval alespoň 185 dnů v kalendářním roce. Ani jedna z těchto svědeckých výpovědí tak podle názoru soudu není způsobilá prokázat naplnění podmínky obvyklého pobytu ve smyslu § 2 písm. hh) bodu 1 zákona o silničním provozu. Výpověď svědka K. M. M. naopak spíše nasvědčuje tomu, že žalobce fakticky pobývá někde jinde a pouze jezdí do Benešova nad Ploučnicí, což odpovídá zjištění správních orgánů vyplývajícimu ze zprávy Spolkového úřadu pro dopravu ve Flensburgu ze dne 5. 2. 2015, podle které má žalobce nahlášeno bydliště v Německu, „X“. Předmětné svědecké výpovědi přitom neprokazují ani žalobcem tvrzenou pravidelnost pobývání v České republice, která logicky musí mít určitou intenzitu (jednou ročně je sice pravidelně, nicméně z povahy věci to k naplnění podmínky obvyklého bydliště nepostačuje). Svědci však nevypověděli nic o tom, jak často žalobce do České republiky jezdil a na jak dlouhou dobu zde zpravidla pobýval.
29. Výpis z živnostenského rejstříku (živnostenské oprávnění vzniklé dne 25. 8. 2014) ani ve spojení s předloženou fakturou nedokládá existenci skutečných profesních vazeb, resp. skutečný výkon živnosti, a tím méně pak prokazuje pobyt v požadované délce alespoň 185 dnů v kalendářním roce. Pouhou jednu fakturu nelze podle názoru soudu považovat za Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

doklad o tom, že žalobce soustavně vyvíjí určitou samostatně výdělečnou činnost, a to tím spíše za situace, kdy je tato faktura vágní (neobsahuje konkrétní popis poskytnutého plnění, ale jen obecný text opisující předmět žalobcovy živnosti) a vnitřně rozporná, tudíž nevěrohodná, neboť ačkoli ji žalobce údajně vystavil dne 5. 5. 2014, v textu je uvedeno, že služby byly poskytnuty dne 14. 5. 2014, a faktura zároveň paradoxně potvrzuje, že za tyto služby bylo dne 14. 5. 2014 zaplacen v hotovosti. Pokud by žalobce svou živnost skutečně vykonával, jistě by mu nic nebránilo v tom, aby ve správním řízení předložil jako důkaz svá daňová přiznání, případně vícero vydaných

a přijatých faktur, objednávky apod. I vlastní obor žalobcovy živnosti (poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků) vzbuzuje určité pochybnosti v tom smyslu, jakou činnost žalobce konkrétně vykonává a jak jakožto cizí státní příslušník získává klienty, resp. zda se nejedná toliko o formální živnostenské oprávnění, které si žalobce opatřil účelově ve snaze prokázat splnění podmínek pro získání řidičského oprávnění v České republice.

30. Žalobce má pochopitelně pravdu v tom, že k prokázání profesní vazby spočívající ve skutečném výkonu živnosti (podnikatelské činnosti) není nezbytně nutné předkládat celé účetnictví. Rozsah předkládaných dokladů závisí výhradně na vůli a úvaze účastníka řízení (žalobce), který ovšem zároveň nese i riziko, že nepředloží-li dostatek dokladů, neunesse své důkazní břemeno. V daném případě žalobce předložil toliko jednu fakturu (nikoli dvě, jak tvrdí v žalobě), která je navíc zjevně nevěrohodná a neprůkazná. Zdejší soud se plně ztotožňuje se závěry Nejvyššího správního soudu vyslovenými v jeho rozsudcích ze dne 3. 6. 2015, č. j. 1 As 71/2015-33, a ze dne 18. 5. 2015, č. j. 5 As 3/2015-34, dostupných na www.nssoud.cz, z nichž – podobně jako z mnoha dalších rozsudků – vyplývá povinnost účastníka správního řízení prokázat své obvyklé bydliště na území České republiky. Zdejší soud nicméně podotýká, že žalobce uvedené rozsudky dezinterpretuje a zcela opomíjí své důkazní břemeno. Totéž platí i ve vztahu k žalobcem zmíněnému rozsudku Soudního dvora ve věci sp. zn. C-392/05.
31. Skutečný pobyt žalobce na území České republiky nejsou způsobilé prokázat ani výpisy z účtu žalobce vedeného u České spořitelny, a. s., ze kterých nelze dovodit přítomnost žalobce na území České republiky v jiném termínu než v den založení účtu. Další pohyby pouze v podobě inkasa plateb za telefonní služby a bankovních poplatků pak nesvědčí o aktivním užívání účtu či o pobytu žalobce na území České republiky. Žádný závěr ohledně pobytu žalobce nelze podle názoru soudu učinit ani na základě předložených vyúčtování za telefonní služby O2, z nichž s výjimkou roamingových služeb (tj. služeb čerpaných mimo území České republiky) nevyplyvá nic o tom, v jakém rozsahu či četnosti žalobce telefonní služby na území České republiky využíval.
32. Lze tedy shrnout, že žalobci se navzdory množství předložených listin nepodařilo prokázat obvyklé bydliště na území České republiky, neboť doložil pouze pobyt formální, nikoli skutečný. Rozhodně totiž neprokázal, že by zde pobýval nejméně 185 dnů v kalendářním roce, ani že by podnikal, vykonával jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě a na určité místo v České republice se pravidelně vracel. To ostatně žalobce ani netvrdil. Za situace, kdy nebyla prokázána ani požadovaná délka pobytu 185 dnů v kalendářním roce, ztrácí podle názoru soudu na významu prokazování osobních i profesních vazeb žalobce k určitým místům na území České republiky. Soud pochopitelně Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

uznává, že nájemní vztah zakládá určitou formální osobní vazbu a živnostenské oprávnění představuje formální profesní vazbu, nicméně tyto vazby jsou bez splnění dalších podmínek (prokázání jejich fakticity a prokázání délky pobytu) pro projednávanou věc nepodstatné.

33. K námitce žalobce, že měl-li magistrát pochybnosti, mohl jej vyzvat k doplnění, soud konstatuje, že magistrát žalobce řádně vyzval přípisem ze dne 8. 10. 2014 k doložení dokladů prokazujících obvyklé bydliště na území České republiky, kde žalobce pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodu osobních, popřípadě profesních vazeb. Žalobce byl již v daném okamžiku zastoupen svým právním zástupcem, kterému muselo být z předmětné výzvy naprosto zřejmé, jaké skutečnosti mají být ze strany žalobce prokázány. Magistrát tedy plně dostal své povinnosti tím, že žalobce v přípisu ze dne 8. 10. 2014 upozornil, které tvrzení má dosud za neprokázané, a poskytl mu prostor pro doplnění důkazních návrhů. Obdobný procesní postup správních orgánů aproboval i Nejvyšší správní soud v již výše zmíněném rozsudku ze dne 29. 5. 2015, č. j. 2 As 5/2015-30. Zdejší soud k tomu doplňuje, že důkazní břemeno ohledně prokázání obvyklého bydliště bylo výhradně na žalobci. Záleželo tedy pouze na něm, jaké důkazní prostředky navrhne, a skutečnost, že žalobcem navržené důkazy neprokázaly existenci jeho obvyklého bydliště na území České republiky, jde podle názoru soudu výhradně k jeho tíži. Soud proto žalobcovu námitku o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a o tom, že nedostal příležitost vyhovět nevyřčeným požadavkům správních orgánů, vyhodnotil jako zcela nedůvodnou a shledal, že správní orgány v souladu s § 3 správního řádu zjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a učinily tak v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí a pro dodržení základních zásad správního řízení, jak jsou upraveny v § 2 správního řádu.
34. Poukazuje-li žalobce na cíle směrnice o řidičských průkazech spočívající ve snaze usnadnit volný pohyb osob a usazování občanů Evropské unie v jakémkoli členském státě, soud připomíná, že cílem unijního zákonodárce rozhodně nebylo zavedení či podpora „turistiky za řidičskými průkazy“, které se jednotlivá ustanovení směrnice, včetně stanovení podmínky obvyklého bydliště pro získání řidičského průkazu v jiném členském státě, snaží zabránit. Obdobný záměr deklaroval i český zákonodárce v důvodové zprávě k zákonu č. 297/2011 Sb., kterým byl k 1. 1. 2012 novelizován zákon o silničním provozu. Na záměr unijního i českého zákonodárce zabránit „turistice za řidičskými průkazy“ ostatně opakovaně upozorňuje i Nejvyšší správní soud (např. v rozsudku ze dne 6. 8. 2015, č. j. 9 As 252/2014-29, dostupném na www.nssoud.cz).
35. V této souvislosti považuje zdejší soud za potřebné zdůraznit, že magistrát v průběhu správního řízení u Spolkového úřadu pro dopravu ve Flensburgu zjistil, že žalobci byl v Německu dne 20. 5. 2010 zadržen jeho německý řidičský průkaz za řízení v opilosti, přičemž nový řidičský průkaz by tam mohl získat jen za podmínky předložení lékařsko-psychologického posudku. V kontextu tohoto závažného zjištění vyvstaly soudu zásadní pochybnosti o tom, zda v případě žalobce nejde právě o onu zmiňovanou „turistiku za řidičskými průkazy“. Soud dodává, že cílem směrnice o řidičských průkazech rozhodně není umožnit osobám, jimž bylo ze závažných důvodů v jejich zemi odebráno řidičské oprávnění, vyhnout se podmínkám, které jim byly stanoveny pro opětovné získání řidičského oprávnění tím, že si toto oprávnění opatří v jiném členském státě, jehož zákonné podmínky nejsou tak Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přísné. S ohledem na popsanou minulost žalobce je proto ještě více oprávněný požadavek správních orgánů na to, aby žalobce řádně prokázal existenci svého obvyklého bydliště na území České republiky, neboť právě obvyklé bydliště slouží k ověření vazby cizince k České republice a vyloučení toho, že chtěl pouze obejít přísnější podmínky země, kde mu bylo řidičské oprávnění odebráno. Soud připouští, že podle judikatury Soudního dvora nelze osobám bránit při jejich úvaze, kde si zvolí obvyklé bydliště, nicméně to ještě neznamená, že lze odhlédnout od toho, že žalobci bylo v Německu řidičské oprávnění odňato. Právě s ohledem na nutnost zabránit „turistice za řidičskými průkazy“ je naprosto legitimní požadavek, aby žalobce řádně prokázal své obvyklé bydliště na území České republiky, a vyvrátil tak značné pochybnosti o tom, zda jeho motivací k deklarované volbě obvyklého bydliště na území České republiky nebylo získání řidičského oprávnění za mírnějších podmínek, než by tomu bylo v Německu.

36. Soud souhlasí se žalobcem v tom, že se žalobce řídil nejen zákonem, ale i ustálenou judikaturou, podle níž má žadatel o řidičské oprávnění povinnost tvrdit a prokázat takové skutečnosti, na základě kterých by bylo nutné dospět k závěru, že má na území České republiky obvyklé bydliště. To ovšem nic nemění na skutečnosti, že žalobce neprokázal existenci svého obvyklého bydliště na území České republiky, tudíž správní orgány rozhodly naprosto správně, pokud jeho žádosti o řidičské oprávnění z důvodu nesplnění zákonných podmínek nevyhověly. V postupu správních orgánů, v hodnocení důkazů ani ve výkladu užitých právních institutů soud na rozdíl od žalobce nespátřuje nic svévolného, excesivního či protiústavního a naopak se pozastavuje nad tím, že žalobce již při podání žádosti o řidičské oprávnění učinil úmyslně nepravdivé čestné prohlášení podle § 92 odst. 4 písm. e) zákona o silničním provozu a ve všech svých podáních vědomě opomíjí skutečnost, že mu bylo jiným členským státem odňato řidičské oprávnění z důvodu řízení v opilosti, ačkoli má tato skutečnost pro dané řízení naprosto zásadní význam.
37. K namítané vadě rozhodnutí magistrátu spočívající v údajném neuvedení § 51 odst. 3 správního řádu v jeho výroku soud konstatuje, že magistrát ve výroku svého rozhodnutí předmětné ustanovení zmínil, byť v poněkud neobratné formulaci, ze které je ovšem zcela zřejmé, že podanou žádost zamítl právě podle § 51 odst. 3 správního řádu. Na tuto skutečnost zcela správně upozornil i žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Předmětná námitka tudíž není důvodná.
38. Soud tedy nezjistil žalobcem namítaná pochybení či nezákonnosti, žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů vyhodnotil jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 19. února 2019

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.